

27 מאי 2020

לקוחות נכבדים,

**נגיף הקורונה – היערכות והמלצות - חוזר מס' 17 :
תזכיר חוק מענק עידוד תעסוקה**

הרינו לעדכן, כי אתמול בערב פרסם משרד האוצר תזכיר חוק, הצפוי לדיון ואישור הממשלה ביום א' הקרוב, 31 במאי 2020 (מצ"ב לחוזר זה).

תזכיר החוק מהווה מתווה לעידוד תעסוקה וצמצום כמות המובטלים במשק, על דרך של תשלום מענקי סיוע **לכל סוגי המעסיקים – חברות/יחידים/שותפויות** - אשר יקלטו עובדים בעסקם, בתנאים מסויימים.

להלן יובאו דגשים העולים מתוך נוסח תזכיר החוק במתווה הנוכחי, התלויים כמובן בחקיקה הסופית. משרדנו יפיץ חוזר מעודכן יותר בהמשך, מיד עם אישור ופרסום החוק.

1. תנאי סף מצטברים לזכאות למענק –

- א. העסק ניהל ספריו כחוק.
  - ב. העסק נפתח ברשויות המס עד ליום 29 בפברואר 2020.
  - ג. העסק לא נסגר ברשויות המס עד וכולל ליום 31 במאי 2020.
  - ד. העסק הגדיל את "מצבת העובדים" ע"י תוספת "עובד נוסף" (קליטת עובדים חדשים ו/או השבת עובדים מחל"ת, בין אם במשרה מלאה, או משרה חלקית) החל מחודש מאי 2020.
- (* "עובד נוסף" מוגדר כתושב ישראל, אשר שכרו החודשי עולה על 3,300 ₪ (להלן: "השכר המזערי") שחזר מחל"ת או נקלט לראשונה אצל המעסיק **לא יאוחר מיום ה-15 לחודש** הקליטה והועסק עד לסוף אותו החודש, והוא אינו עונה להגדרת בעל שליטה בעסק (לרבות קרובו) ואשר מתקיים בו **אחד** מהבאים :
- נרשם כדורש עבודה בלשכת תעסוקה בין 1.1.2020 עד 30.4.2020, ולא עבד בתקופת רישומו.
  - זכאי למענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה.
  - זכאי לגמלת הבטחת הכנסה.
  - זכאי לדמי אבטלה בגין חודש מאי 2020.

(* "**מצבת העובדים**" מוגדרת כמספר העובדים שהועסקו אצל מעסיק בחודש מסויים, כולו או חלקו, ללא עובדים אשר שהו בחל"ת.

2. סכומי המענק ועיתוי התשלום -

המענק ישולם בגין **"עובד נוסף"**, מעל בסיס "מצבת העובדים" שהועסקו אצל המעביד. בשל כל אחד מהחודשים יוני, יולי, אוגוסט וספטמבר 2020. המעסיק יקבל מענק חודשי באופן הבא:

א. בעד כל "עובד נוסף" מעבר ל"מצבת העובדים" אצל המעסיק בחודש אפריל 2020, שמועד תחילת עבודתו היה בחודש מאי 2020, ושולם לו "שכר מזערי" בעד החודש שבגיניו משולם המענק – 875 ₪. כלומר, מענק מקסימלי של 3,500 ₪ לכל עובד.

ב. בעד כל "עובד נוסף" מעבר ל"מצבת העובדים" אצל המעסיק בחודש מאי 2020, שמועד תחילת עבודתו היה בחודש יוני 2020, בחודש יולי 2020, בחודש אוגוסט 2020 או בחודש ספטמבר 2020, ושולם לו "שכר מזערי" בעד החודש שבגיניו משולם המענק – 1,875 ₪. כלומר, מענק מקסימלי של 7,500 ₪ לכל עובד.

להמחשת תקבולי המענק **"פר עובד"**, לפי חודשי הקליטה, **בהנחה שקליטת העובד בוצעה עד ה-15 בחודש**, רצ"ב טבלה לדוגמא:

ס"ה"כ	2020, ספטמבר	2020, אוגוסט	2020, יולי	2020, יוני	2020, מאי	מועד התשלום	
						חודש קליטה	חודש קליטה
3,500 ₪	875 ₪	875 ₪	875 ₪	875 ₪	- ₪	מאי, 2020	מאי, 2020
7,500 ₪	1,875 ₪	1,875 ₪	1,875 ₪	1,875 ₪	- ₪	יוני, 2020	יוני, 2020
5,625 ₪	1,875 ₪	1,875 ₪	1,875 ₪	- ₪	- ₪	יולי, 2020	יולי, 2020
3,750 ₪	1,875 ₪	1,875 ₪	- ₪	- ₪	- ₪	אוגוסט, 2020	אוגוסט, 2020
1,875 ₪	1,875 ₪	- ₪	- ₪	- ₪	- ₪	ספטמבר, 2020	ספטמבר, 2020

3. תביעת המענק -

תביעת זכאות למענק תבוצע על ידי משרדנו, מידי חודש, באמצעות הגשת בקשה בטופס מקוון לידי מנהל שירות התעסוקה, בעבור כל חודש בנפרד, ובתוך 60 ימים מתום החודש. הבקשה תכלול את פרטי המעסיק, העובדים, מועדי הקליטה, השכר ונתונים נוספים. יצוין, כי לא תחול מגבלה על היקף החזרת העובדים ועל סך המענק הכולל לעסק.

4. מסים בגין המענק -

המענק יהיה חייב במס הכנסה, ופטור ממס ערך מוסף.

לנוחותכם, ולטובת עיון בחוזרים קודמים ועדכון שוטף בחוזרים המקצועיים המופצים, כתובת אתר האינטרנט המשרדי - <https://www.gozlan-luria.co.il>, ועמוד הפייסבוק המשרדי - [\(לחצו כאן לקישור לעמוד הפייסבוק\)](#).

בכבוד רב,
גוזלן לוריא ושות'
רואי חשבון

תוכן עניינים

2	תזכיר חוק .....
2	א. שם החוק המוצע .....
2	ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים .....
2	ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות .....
3	ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות. ....
3	ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר .....
4	תזכיר חוק מענק עידוד תעסוקה (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 .....
4	1. הגדרות .....
6	2. זכות למענק .....
6	3. סכום המענק .....
7	4. תביעה לקבלת המענק .....
7	5. קביעת זכאות למענק .....
7	6. תשלום המענק .....
7	7. ערר .....
8	8. ועדת ערר .....
8	9. תשלום ביתר .....
8	10. דין מענק .....
9	11. קבלת מידע .....
9	12. ביצוע ותקנות .....
9	13. תחילה ותוקף .....
9	14. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מנהליים .....
9	דברי הסבר .....

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק מענק עידוד תעסוקה (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

על רקע התפשטות נגיף הקורונה בישראל, הכריז משרד הבריאות על המחלה covid-19 כמחלה מידבקת מסוכנת. לצורך מניעת התפשטות המחלה ושמירה על בריאות הציבור, הטילה הממשלה הגבלות משמעותיות, בין היתר, על פתיחת מקומות עבודה וכן על התייצבות של עובדים במקומות עבודתם. הגבלות אלה לא איפשרו לקיים שגרת עבודה רגילה ולכן החל גל משמעותי של פיטורין או הוצאה לחופשה ללא תשלום במשק. מתחילת חודש מרץ 2020 נרשמו בשירות התעסוקה כמיליון ושבעים אלף איש כדורשי עבודה חדשים, וסך דורשי העבודה הרשומים בשירות התעסוקה הגיע לכמיליון ומאתיים אלף. רובם המכריע הם עובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום.

החל מיום 19 באפריל 2020 הממשלה החלה להסיר את המגבלות שהוטלו על המשק, ורוב המשק החל לשוב בהדרגה לפעילות סדירה. למרות זאת, עדיין נותר מספר רב של דורשי עבודה רשומים בשירות התעסוקה שלא נקלטו חזרה בשוק העבודה. ככל והתקופה בה דורש עבודה נותר מחוץ למעגל העבודה מתארכת, קטנים סיכוייו לחזור ולהשתלב שוב בצורה טובה בשוק העבודה. בנוסף, הימצאותם של מספר עובדים רב מחוץ לשוק העבודה פוגעת בתוצר, בהכנסות ובצמיחה של מדינת ישראל.

בכדי לזרז את חזרתם של דורשי העבודה לעבודה ולצמצם את הפגיעה במשק מוצע להעניק תמריץ כספי למעסיקים אשר יקלטו או יחזירו לעבודה עובדים אשר הוצאו משוק העבודה בתקופת המשבר. מענק זה יפחית את עלויות העסקת עובדים אלו גם בתקופה בה אין ודאות בשווקים, ויתמרץ את המעסיקים לקלוט ולהעסיק את העובדים בחודשים הקרובים.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

החוק המוצע ישפיע על מעסיקים אשר יקלטו דורשי עבודה הרשומים בשירות התעסוקה בזמן המשבר וטרם נקלטו חזרה לעבודה.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

אמדין העלות הכרוכה ביישום חוק זה נאמדת בסך של כ-5.5 מיליארד ש"ח.

ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר:

תזכיר חוק מענק עידוד תעסוקה (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020

הגדרות	.1	בחוק זה -
		"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ;
		"מוסד חינוך" – אחד מאלה :
	(1)	מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949 ;
	(2)	בית ספר שחל עליו חוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, ומספק חינוך על-תיכוני שבמסגרתו הוא מכשיר את תלמידיו לקראת בחינות ממשלתיות או לקראת השכלה המוכרת על ידי משרד ממשלתי ;
		"המנהל" – מנהל שירות התעסוקה כהגדרתו בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, או מי שהסמיכו לכך ;
		"מעסיק" – למעט אחד מאלה :
	(א)	המדינה ;
	(ב)	גוף מתוקצב, כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, למעט חברה מעורבת, כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ;
	(ג)	גוף נתמך, כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב ;
	(ד)	קופת חולים ;
	(ה)	תאגיד בריאות, כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב ;
	(ו)	מוסד חינוך שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין ;
	(ז)	מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, או מוסד שניתנה לו תעודת היתר מאת המועצה להשכלה גבוהה לפי סעיף 21א לחוק האמור, שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, ושסכום הממשלה בתקציבו בשנת 2019, עמד על 25% לפחות ;
	(ח)	בעלים של פנימייה המפוקחת על ידי משרד החינוך ;
		"מצבת עובדים" לחודש מסוים – מספר העובדים שהועסקו אצל אותו מעסיק באותו חודש, כולו או חלקו ; במסגרת זו לא יובאו בחשבון עובדים שבמהלך כל אותו חודש היו בחופשה ללא תשלום ;

"עובד נוסף" –

(1) מי שהתקיימו בו כל אלה :

- (א) תושב ישראל לרבות תושב ישראל באזור כהגדרתו בסעיף 378 לחוק הביטוח הלאומי, העובד אצל מעסיק, בישראל או באזור ;
- (ב) שכרו, אצל המעסיק עומד על השכר המזערי או יותר בעבור כל חודש שעברו מתבקש המענק לפי חוק זה ;
- (ג) לגבי חודש העבודה הראשון - מועד תחילת העבודה אצל המעסיק הוא לא יאוחר מיום ה- 15 לחודש הראשון, והוא עבד ברציפות עד לסוף אותו החודש ;
- (ד) הכנסתו מהמעסיק מתחייבת במס לפי סעיף 2(2) לפקודה והמעסיק ניכה מס משכרו בהתאם להוראות סעיפים 164 ו-166 לפקודה ;
- (ה) מתקיים בו אחד מאלה :

- (1) הוא נרשם כדורש עבודה בלשכת שירות התעסוקה בתקופה שבין יום ד' בטבת התש"פ (1 בינואר 2020) לבין יום ו' באייר התש"פ (30 באפריל 2020) ולא עבד החל ממועד רישומו כאמור עד ליום ו' באייר התש"פ (30 באפריל 2020) ;
- (2) הוא זכאי למענק הסתגלות, כמשמעו בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"פ-2020, בעד חודש מאי 2020 ;
- (3) הוא זכאי לגמלת הבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, בעד חודש מאי 2020 ;
- (4) הוא זכאי לדמי אבטלה לפי פרק ז' בחוק הביטוח הלאומי בעד חודש מאי 2020.

(2) ולא מתקיים בו אחד מאלה :

- (א) הוא מעסיק, קרובו של המעסיק, ובתאגיד – בעל השליטה, קרובו של מנהל התאגיד או של בעל השליטה בו ; לעניין זה, "קרוב" - בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב ;

(ב) הוא חבר באגודה שיתופית או מחליף חבר באגודה שיתופית בעבודתו באגודה;

(ג) הוא עובד זר כהגדרתו בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991;

(ד) שולמו בעדו למעסיק מהמדינה כספים לצורך עידוד תעסוקה או הכשרה מקצועית עבור החודש שבשלו מבוקש המענק;
 "הפקודה" – פקודת מס הכנסה [נוסח חדש];

"שכר" – רכיבי השכר המובאים בחשבון לחישוב שכר מינימום כאמור בסעיף 3 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;
 "שכר מזערי" – 3,300 ₪;

"תחילת עבודה" – אחד מאלה, לפי העניין -

(1) היום הראשון לעבודה אצל המעסיק;

(2) היום הראשון שבו חזר העובד לעבודה אצל המעסיק לאחר חופשה ללא תשלום ביוזמתו של המעסיק לתקופה של 30 ימים לפחות.

2. זכות למענק מעסיק יהיה זכאי למענק אם נתקיימו בו כל אלה:

(1) אם היה חייב בניהול פנקסים לשנת המס 2019, הוא ניהל אותם.

(2) הוא דיווח לרשות המסים בישראל על פתיחת עסקו עד יום ד' באדר התש"פ (29 בפברואר 2020);

(3) הוא לא דיווח לרשות המסים בישראל על סגירת עסקו לפני יום ח' בסיוון התש"פ (31 במאי 2020).

3. (א) בשל כל אחד מהחודשים יוני, יולי, אוגוסט וספטמבר 2020, מעסיק יקבל מענק חודשי באופן הבא:

(1) בעד כל עובד נוסף מעבר למצבת העובדים אצל המעסיק בחודש אפריל 2020, שמועד תחילת עבודתו היה בחודש מאי 2020 ושולם לו שכר בגובה השכר המזערי בעד החודש שבשלו משולם המענק – 875 ₪;

(2) בעד כל עובד נוסף מעבר למצבת העובדים אצל המעסיק בחודש מאי 2020, שמועד תחילת עבודתו היה בחודש יוני 2020, בחודש יולי 2020, בחודש אוגוסט 2020 או בחודש ספטמבר 2020, ושולם לו שכר בגובה השכר המזערי בעד החודש שבשלו משולם המענק – 1,875 ₪; במניין מצבת העובדים אצל המעסיק בחודש מאי 2020 יובאו במניין גם כל העובדים הנוספים כאמור בפסקה (1);

(ב) לגבי עובד שעובד אצל שני מעסיקים או יותר, תהיה הזכאות למענק בשל חודש מסוים למעסיק אחד בלבד, לפי בחירתו של העובד בטופס המקוון לפי סעיף 3(ג), ובלבד שהתקיימו כל התנאים האחרים לפי חוק זה; העובד לא יהיה רשאי לשנות את בחירתו כאמור, אלא אם התברר כי המעסיק לא היה זכאי למענק בשל אותו חודש.

(א) מעסיק יגיש למנהל תביעה לקבלת המענק עבור כל אחד מחודשי הזכאות האמורים בסעיף 3, לא יאוחר מ- 60 ימים מתום אותו חודש (להלן: **תביעה למענק**).

(ב) תביעה למענק תוגש בטופס מקוון שקבע המנהל ותכלול את הפרטים והמסמכים, לרבות תלושי שכר של העובד, אשר לדעת המנהל דרושים לשם בחינת עמידתו של המעסיק בתנאים לקבלת המענק ולשם תשלום המענק בהתאם להוראות חוק זה.

(ג) תנאי להגשת התביעה יהיה מילוי טופס מקוון, כפי שיקבע המנהל, על ידי העובד, עם תחילת העסקתו אצל המעסיק.

(א) הגיש מעסיק תביעה למנהל לקבלת מענק, יקבע המנהל את זכאותו של המעסיק למענק ואת מספר העובדים המזכים במענק וסכום המענק בעד כל חודש שבו הוגשה התביעה, והכל לפי הוראות חוק זה.

(ב) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי דרישת המעסיק, לתקן את קביעתו כאמור בסעיף זה, אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה טעות בקביעה זו.

נקבעה זכאותו של מעסיק למענק, ישולם המענק למעסיק באמצעות רשות המסים בישראל, או באמצעות משרד ממשלתי אחר אם ניתנה לכך הסכמה מאת שר האוצר והשר הממונה על המשרד הממשלתי, על ידי זיכוי חשבון הבנק של המעסיק שפרטיו היו בידי רשות המסים בישראל או בידי המשרד הממשלתי, לפי העניין, ואושרו על ידי המעסיק.

על החלטת המנהל לפי סעיף 5 ניתן לערור בפני ועדת ערר.

4. תביעה לקבלת המענק

5. קביעת זכאות למענק

6. תשלום המענק

7. ערר

- ועדת ערר .8 (א) שר המשפטים יקים ועדת ערר של דן יחיד שתפקידה לדון בעררים על החלטות כאמור בסעיף 5.
- (ב) כשיר להתמנות לוועדת ערר שופט בדימוס או מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט השלום.
- (ג) הוראות חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, למעט סעיפים 26(ג), 37 ו-45 לחוק האמור, יחולו על ערר ועל ועדת ערר לפי חוק זה, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:
- (1) הסמכויות הנתונות לבית משפט מחוזי לפי סעיף 28(ד) ו-(ה) לחוק האמור, יהיו נתונות לבית משפט לעניינים מינהליים;
- (2) החלטה סופית של ועדת ערר ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים;
- (3) על אף האמור בסעיף 26(ג) לחוק האמור, בית הדין לעררים רשאי לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו בכתב בלבד, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בעשיית צדק בעניינו של העורר.
- תשלום ביתר .9 (א) שולם למעסיק מענק בסכום העולה על סכום המענק שהוא זכאי לו לפי חוק זה, יחזיר המעסיק את ההפרש שבין סכומים אלה (להלן – **סכום היתר**), באמצעות רשות המסים בישראל או משרד ממשלתי אחר כאמור בסעיף 6, בתוך 90 ימים מהיום שהמציא לו המנהל, או מנהל רשות המסים, דרישה להחזר.
- (ב) סכום היתר יוחזר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, מהיום ששולם ועד ליום ההחזר.
- (ג) על סכום היתר ועל הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו הוראות פקודת המסים (גביה), הוראות חוק המסים (קנס פיגורים), התשמ"א-1980 והוראות חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980, כאילו היו חוב מס.
- (ד) סכום היתר יקוזז מכל סכום המגיע למעסיק לפי הוראות חוק זה.
- (ה) בסעיף זה, "הפרשי הצמדה וריבית" - כהגדרתם בסעיף 159א לפקודה.
- דין מענק .10 על אף הוראות כל דין, המענק לא ייחשב כחלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לפי סעיף 12 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

- קבלת מידע 11. (א) על אף האמור בכל דין, רשאי המנהל, או מי שהוא הסמיך לעניין זה מבין עובדי שירות התעסוקה, לקבל מאת רשות המסים בישראל, המוסד לביטוח לאומי ומשרד ממשלתי אחר, מידע לגבי מספר העובדים אצל המעסיק, קיום תנאי מהתנאים המנויים בהגדרה עובד נוסף, מועד תחילת עבודה ומשכה, שכר העובדים בגינם מתבקש מענק, והכל בלבד שמידע כאמור נדרש לצורך קביעת זכאות למענק לפי חוק זה.
- (ב) על אף האמור בכל דין, רשאי מנהל רשות המסים בישראל, או מי שהוא הסמיך לעניין זה מבין עובדי רשות המסים בישראל, לקבל מאת שירות התעסוקה, מידע לגבי זכאותו של מעסיק לקבל מענק, מספר העובדים בגינם יינתן מענק אצל המעסיק, מידע בדבר סכום יתר או סכום חסר, והכל בלבד שמידע כאמור נדרש לצורך בחינת זכאות למענק לפי חוק זה.
12. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. ביצוע ותקנות
13. תחילתו של חוק זה ביום כניסתו לתוקף של תיקון לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020), לעניין הגדלת הסכומים המפורטים בסעיף 3(א1)(2)(ב) המובא בו, בסכום של 5.5 מיליארד ₪ לפחות. תחילה ותוקף
14. בחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000, בתוספת השנייה, לאחר פרט (26), יבוא: תיקון חוק בתי משפט לעניינים מנהליים
- "(27) ערעור לפי סעיף 9 לחוק מענק עידוד תעסוקה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020".

דברי הסבר

באמצע חודש דצמבר 2019 החלה התפרצות המחלה COVID-19 הנגרמת מנגיף קורונה SARS-CoV-2 (להלן: "נגיף הקורונה"). ביום ט"ו באדר התש"ף (11 במרס 2020) הכריז ארגון הבריאות העולמי על המחלה הנגרמת מנגיף הקורונה כעל מגפה עולמית, צעד חריג בעל משמעויות מרחיקות לכת. נגיף הקורונה הוא נגיף חדש, שאין לאוכלוסייה חסינות נגדו, ואין חיסון שבאמצעותו ניתן למנוע את התפשטות המחלה. המחלה עוברת מאדם לאדם על ידי הפרשות מדרכי הנשימה (כגון עיטוש או שיעול), אין לה טיפול רפואי ידוע והיא עלולה לגרום לתחלואה ותמותה המונית משמעותית. בהעדר חיסון או דרכי מניעה אחרות, הדרך היחידה למנוע הדבקה והתפשטות של הנגיף היא על ידי צמצום מגע בין אנשים, בידוד של החולים במחלה ושל מי שנחשד כחולה בה, והימנעות מהתקהלות.

ביום א' בשבט התש"ף (27 בינואר 2020) הכריז שר הבריאות בהתאם לסמכותו לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם, 1940 כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בעטייה סכנה חמורה לבריאות הציבור (י"פ התש"ף, עמ' 3378).

בהמשך להכרזה זו הוטלו הגבלות משמעותיות, בין היתר, על פתיחת מקומות עבודה וכן על התייצבות של עובדים במקומות עבודתם, לצורך צמצום ההדבקה והתפשטות הנגיף, בין היתר, בתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020. הגבלות אלה לא מאפשרות לקיים שגרת עבודה רגילה וכן השפיעו על ירידה בצריכת מוצרים ואספקת שירותים. לאור זאת, מעסיקים רבים הוציאו את עובדיהם לחופשה ללא תשלום או לחילופין פיטרו את עובדיהם. מנתוני שירות התעסוקה עולה כי מתחילת חודש מרס נרשמו כמיליון ושבעים אלף דורשי עבודה חדשים. רובם המכריע של דורשי העבודה (כ-88%) הם עובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום לתקופה של 30 ימים או יותר.

החל מיום 19 באפריל 2020 הממשלה החלה להסיר את המגבלות שהוטלו על המשק, או לצמצם באופן משמעותי, ורוב המשק החל לשוב בהדרגה לפעילות סדירה. למרות זאת, עדיין נותר מספר רב של דורשי עבודה רשומים בשירות התעסוקה שלא נקלטו חזרה בשוק העבודה. ככל והתקופה בה דורש עבודה נותר מחוץ למעגל העבודה מתארכת, קטנים סיכוייו לחזור ולהשתלב שוב בצורה טובה בשוק העבודה. בנוסף, הימצאותם של מספר עובדים רב מחוץ לשוק העבודה פוגעת בתוצר, בהכנסות ובצמיחה של מדינת ישראל.

בכדי לזרז את חזרתם של דורשי העבודה לעבודה ולצמצם את הפגיעה במשק מוצע להעניק תמריץ כספי למעסיקים אשר יקלטו או יחזירו לעבודה עובדים אשר הוצאו משוק העבודה בתקופת המשבר. מענק זה יפחית את עלויות העסקת עובדים אלו גם בתקופה בה אין ודאות בשווקים, ויתמרץ את המעסיקים לקלוט ולהעסיק את העובדים בחודשים הקרובים.

לסעיף 1

מוצע להגדיר את המונחים העיקריים המשמשים לקביעת הזכאות למענק לפי חוק זה.

להגדרה "מעסיק"

מוצע להחריג מזכאות למענק לפי חוק זה את המדינה, וכן גופים המזוהים באופן מלא עם המדינה או הנתמכים על ידה במישרין או בעקיפין וכן גופים שלממשלה בעלות מלאה או חלקית בהם. זאת מתוך תפיסה שאלה נשענים בדרך זו אחרת על המדינה ואינם מתמודדים בעצמם עם כוחות השוק. לעניין חברות ממשלתיות הרי שקיים שוני בין חברות ממשלתיות לחברות עסקיות רגילות בשל בעלות המדינה במניותיהן בשיעורים כאלה והתרומה שיש למעורבות הממשלה על פעילותן. חברה מעורבת הוחרגה מכיוון שאינה ממשלתית ולמדינה אין כוח רב באסיפתה הכללית, כך שהיא מתמודדת בעצמה עם כוחות השוק.

להגדרת "עובד נוסף"

מתוך מטרה לעודד תעסוקה ולהפחית את שיעור האבטלה, מוצע לקבוע כי המענק יינתן בגין עובד שהוא תושב ישראל בלבד. עוד מוצע לקבוע כי מענק יינתן רק אם העובד ישתכר לפחות 3,300 שקלים חדשים, וזאת כדי לכלול גם עובדים במשרה חלקית לתוך מעגל התעסוקה.

מוצע לקבוע כי עובד יזכה את המעסיק במענק, אם העובד התקבל לעבודה, או ישוב מחופשה ללא תשלום לתקופה העולה על 30 ימים, וזאת עד ליום ה-15 בחודש עבורו מתבקש המענק, ועבד עד לסוף אותו החודש. זאת, כדי לוודא רציפות העסקה בחודש בגינו ניתן המענק.

עוד מוצע לקבוע את האוכלוסיות של העובדים אשר העסקתם תזכה את המעסיק במענק. קבוצה ראשונה היא עובדים אשר היו נרשמו כדורשי עבודה והתייצבו, בשירות התעסוקה במהלך התקופה שבין יום 1 בינואר 2020 עד ליום 30 באפריל 2020, ובלבד שהוא לא עבד בתקופה שבין המועד שבו נרשם לבין, לכל הפחות, סוף חודש אפריל 2020. במהלך סוף חודש אפריל 2020 החל צמצום משמעותי של המגבלות החלות על מעסיקים ועסקים.

עוד מוצע לקבוע קבוצה נוספת של זכאים לקבלת אחד מהתשלומים הבאים בעד חודש מאי 2020: מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה לפי תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020, גמלת הבטחת הכנסה, או דמי אבטלה. המשותף לקבוצה זו שמדובר בקבוצות שהמדינה סייעה להם בעד חודש מאי 2020, בין היתר, בשל היעדר יכולתם להיקלט במעגל התעסוקה, ועל רקע משבר הקורונה, וכן הזכאים לגמלת הבטחת הכנסה, אשר אחד מהתנאים העיקריים לקבלתה הוא מבחן תעסוקה.

עוד מוצע לקבוע כי הזכאות למענק לא תינתן בעבור העסקת קרובי משפחה; בעבור העסקה של חבר אגודה שיתופית או מחליפו באגודה השיתופית; או בעבור עובד שכבר שולמו בעדו למעסיק כספים מהמדינה לצורך עידוד תעסוקה או הכשרה מקצועית, על מנת למנוע תשלום כפול לעידוד העסקה של אותו עובד.

להגדרה "תחילת עבודה"

תכלית המענק היא החזרת עובדים למעגל התעסוקה, בין אם מדובר בעובדים חדשים ובין אם בהשבת עובדים שעבדו אצל המעסיק והוצאו לחופשה ללא תשלום לתקופה רצופה של מעל 30 ימים.

לסעיף 2

מוצע לקבוע הוראות שיבטיחו שעסק זכאי למענק הוא עסק פעיל במשך חודשיים לפחות טרם המועד האפשרי הראשון לקבלת מענק, וזאת כדי שניתן יהיה לוודא קיומה של פעילות כלכלית

של העסק.

לסעיף 3(א)

על מנת לוודא רציפות העסקה של העובד ולשמר את תעסוקתו, מוצע לחלק את סכום המענק לארבע פעימות בעבור כל אחד מהחודשים יוני עד ספטמבר 2020. בנוסף, מוצע לקבוע כי מעסיק שקלט עובד בחודש מאי 2020, יהיה זכאי למענק חודשי נמוך יותר, וזאת על מנת לסייע למעסיק לשמור על רציפות ההעסקה של אותו עובד. עוד מוצע לקבוע כי המענק יינתן רק בגין עובדים שנוספו למצבת העובדים של המעסיק, כדי להבטיח שמעגל דורשי העבודה יצטמצם, וכדי למנוע פיטורי עובדים לצורך קליטת עובדים אחרים המזכים במענק.

לסעיף 3(ב)

מוצע לקבוע כי מענק בגין עובד שהועסק אצל שני מעסיקים או יותר, יינתן למעסיק אותו בחר העובד. במידה ויתברר שהמעסיק אותו בחר העובד לא זכאי למענק, יוכל העובד לבחור מעסיק אחר.

לסעיפים 4, 5 ו-6

מוצע לקבוע את אופן הגשת התביעה לקבלת המענק ואת הפרטים הדרושים לצורך בחינתה, והמועדים להגשתה. עוד מוצע לקבוע כי המענק ישולם על ידי רשות המסים בישראל, אל חשבון הבנק של המעסיק שאת פרטיו אישר בעת הגשת הבקשה.

לסעיפים 7, 8 ו-14

מוצע לקבוע כי על החלטת מנהל שירות התעסוקה למתן מענק, ניתן יהיה להגיש ערר לוועדת ערר של דן יחיד, אשר תדון בהתאם להוראות חוק בתי דין מנהליים, בשינויים המחויבים, לצד שינויים בסמכויות מסוימות אשר אינן מתאימות לערר מסוג זה. על החלטת ועדת הערר ניתן יהיה לערער בפני בית משפט לעניינים מנהליים, ועל כן מוצע גם לתקן את התוספת השנייה לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, כדי להקנות לו סמכות לדון בערעור האמור.

לסעיף 9

מוצע לקבוע כי במידה ושולם למעסיק מענק בסכום העולה על סכום המענק שהוא זכאי לו, יהיה עליו להחזירו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. עוד מוצע לקבוע כי יראו בסכום היתר כחוב מס, על מנת לאפשר גבייה יעילה וקיצוז שלו.

לסעיף 10

מוצע לקבוע כי סכום המענק לא יהיה חייב במס ערך מוסף.

לסעיף 11

מוצע לקבוע הוראות שונות שעניינן העברת מידע בין שירות התעסוקה, רשות המסים בישראל והמוסד לביטוח לאומי, וזאת על מנת שכל אחד מהגופים האמורים יקבל את המידע הדרוש לצורך חישוב המענק, עריכת בקרות ואימות נתונים.

לסעיף 13

על מנת לוודא כי יש מקור תקציבי ליישום הוראות חוק זה, מוצע לקבוע כי תחילתו של חוק זה ביום כניסתו לתוקף של תיקון לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020), לעניין הגדלת הסכומים המפורטים בסעיף 3ב(א1)(2)(ב) המובא בו, בסכום של 5.5 מיליארד ₪ לפחות.